

Matkat-sovellus

**Huomioitavaa sovelluksen
käytössä**

Co-funded by
the European Union

Matkat-sovellus: Huomioitavaa sovelluksen käytössä

Julkaisija: Itämeren valtioiden neuvosto

Tekijä: Sven Wilson, Itämeren valtioiden neuvosto

Tämä teos on Itämeren valtioiden neuvoston lisensoima Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License -lisenssillä.

Haluaisitko kääntää tämän asiakirjan? Ota yhteyttä Itämeren valtioiden neuvostoon saadaksesi lisätietoja formaatista, akkreditoinnista ja tekijänoikeuksista.

Julkaistu 3.3.2025 Tukholmassa.

Sisällysluettelo

1. Mikä on tämän asiakirjan tarkoitus?	4
1.1. Mitä eroa on tällä asiakirjalla ja käyttäjän käsikirjalla?	4
1.2. Miksi tätä sovellusta kannattaa käyttää? Kenelle sovellus on tarkoitettu?	4
1.3. Kielet	5
2. Sovelluksen kaksi osaa	5
2.1. Interaktiivinen kierros	5
Tavoite.....	5
Käyttöoikeus	5
Mistä tässä osiossa on kyse?	6
2.2 Vieraile Barnahusissasi.....	6
Tavoite.....	6
Käyttöoikeus	7
Kommentointitoiminto.....	7
3. Huomioitavaa sovelluksen käyttöönotossa	7
3.1 Milloin sovellusta käytetään lapsen matkan aikana?	7
3.2 Kieli.....	9
3.3 Henkilökunnan suostumus.....	9
3.4 Salasana	9
3.5 Kommentointitoiminto.....	9
3.6 Eryistapaukset.....	10
4. UKK	10

1. Mikä on tämän asiakirjan tarkoitus?

Tervetuloa Barnahusin Matkat-sovellukseen! Tämä asiakirja opastaa sinut sovelluksen käyttöönottoprosessin läpi.

Tämä asiakirja:

- (i) kertoo perustiedot sovelluksesta ja sen eri osioista
- (ii) käsittelee sovelluksen käyttöön liittyviä tärkeitä eettisiä kysymyksiä
- (iii) vastaa usein kysytyihin kysymyksiin

Kun olet lukenut tämän asiakirjan, toivomme, että ymmärrät sovelluksen tarpeeksi hyvin, jotta voit aloittaa sen käyttöönoton Barnahusissasi.

1.1. Mitä eroa on tällä asiakirjalla ja käyttäjän käsikirjalla?

Tämän asiakirjan rinnalle on laadittu käyttäjän käsikirja. Seuraavassa taulukossa vertaillaan asiakirjoja ja kuvataan, mistä asiakirjasta voi olla apua kenellekin:

	Tämä asiakirja	Käyttäjän käsikirja
Sisältö	Peruskäsityksen antaminen sovelluksesta: laajuus ja tarkoitus Eettiset näkökohdat Kysymykset ja vastaukset	Sovelluksen käyttäjän käsikirja Vaiheittaiset ohjeet sovelluksen käyttöönottoon, mukaan lukien sisällön lisääminen ja erityisten matkojen suunnittelu
Kohderyhmät	Sopii kaikille ammattiharjoittajille, jotka haluavat ymmärtää sovellusta paremmin	Ammattiharjoittajat, jotka vastaavat sovelluksen käyttöönotosta ja matkojen luomisesta

1.2. Miksi tätä sovellusta kannattaa käyttää? Kenelle sovellus on tarkoitettu?

Tämä sovellus on luotu auttamaan lapsia matkalla Barnahusin läpi. Tämän sovelluksen tarkoituksena on varmistaa, että lapsella on kaikki tarvitsemansa tiedot koko Barnahus-matkansa ajan.

Sovelluksen ensisijaisen kohderyhmän/käyttäjäjoukon muodostavat **lapset**.

Toissijaisia kohderyhmiä on kaksi:

- **Huoltajat** voivat hyötyä sovelluksen tiedoista ja toiminnoista sekä tarvittaessa valvoa ja opastaa lasta sovelluksen käytössä.
- **Ammattiharjoittajat** voivat sovelluksen avulla jäsentää tiedonjakoa Barnahusista ja käydä vuoropuhelua lapsen kanssa. Näin se voi toimia lasten yhteyshenkilön työkaluna lasten opastamisessa Barnahus-matkalla.

1.3. Kielet

Sovellus on tällä hetkellä saatavilla kahdella kielellä, englanniksi ja ruotsiksi, ja käännökset muille kielille ovat tekeillä.

2. Sovelluksen kaksi osaa

Sovellus koostuu kahdesta osasta: **interaktiivisesta kierroksesta** ja osiosta, jonka otsikkona on "**Vieraile Barnahusissasi**".

Sovelluksessa se näyttää tältä:

Katso sovelluksen esittelyvideo täältä:

<https://youtu.be/IC6lj12PDpU>

2. 1. Interaktiivinen kierros

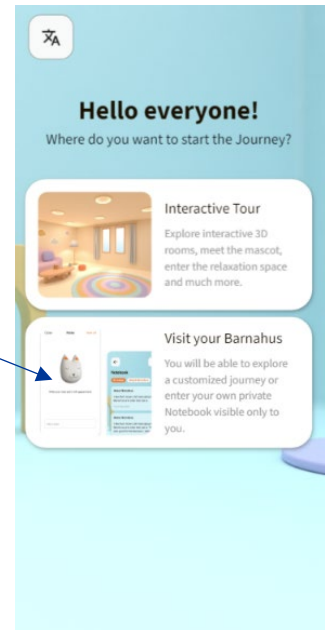
Tavoite

Tämä osio auttaa lapsia tuntemaan olonsa mukavammaksi ja saamaan tietoa ennen Barnahus-vierailua, sen aikana ja sen jälkeen. Se antaa hänelle tietoa siitä, mikä Barnahus on, ja tarjoaa yksinkertaisia rentoutumistyökaluja.

Käyttöoikeus

Sovellus on julkinen, ja tämä on **avoin osio**. Tämä tarkoittaa, että periaatteessa kuka tahansa voi käyttää sitä.

Tässä osiossa ei ole tietoa mistään erityisestä Barnahusista, vaan vain yleistä tietoa Barnahusista ja tiloista.

Mistä tässä osiossa on kyse?

Tämä osio antaa käyttäjälle *yleiskuvan* Barnahusista.

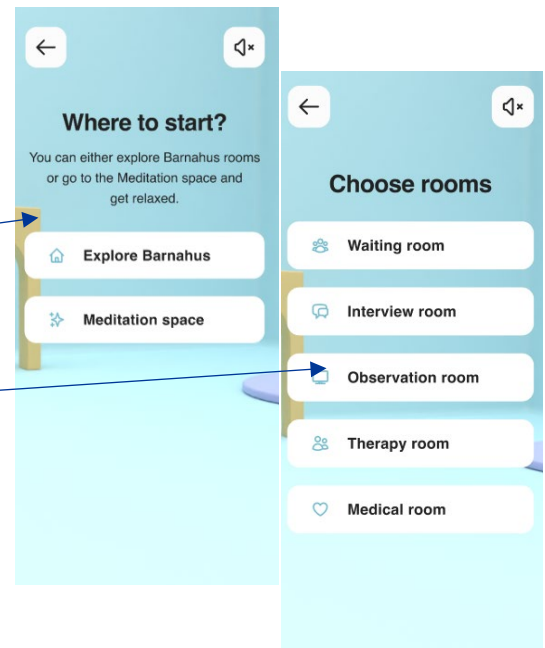
Tämä sovelluksen osio **on sama** kaikille käyttäjille.

Kun siirryt tähän osioon, saat kaksi vaihtoehtoa: Voit tutustua Barnahusiin tai käydä meditointitilassa.

"Tutustu Barnahusiin" -osiossa käyttäjä voi valita Barnahusin eri tilojen välillä (kuten kuvasta näkyy).

Tilat ovat kuvia Barnahusin eri tiloista. Esimerkiksi haastatteluhuoneessa on kaikki tyypilliset esineet eli kamerat ja mikrofonit. On myös **selvää**, että tilat eivät näytä samalta kuin varsinainen Barnahus, vaan ne ovat yleisiä 3D-esityksiä tiloista.

Tässä osiossa on myös meditointitila, jossa lapset voivat tehdä yksinkertaisia hengitysharjoituksia.

2.2 Vieraile Barnahusissasi

Tavoite

Tässä osiossa lapsi saa henkilökohtaisen esittelyn *tietystä* Barnahusista, jossa hän vierailee, mihin sisältyy kierros Barnahusissa sekä valokuvia tiloista ja henkilökunnasta.

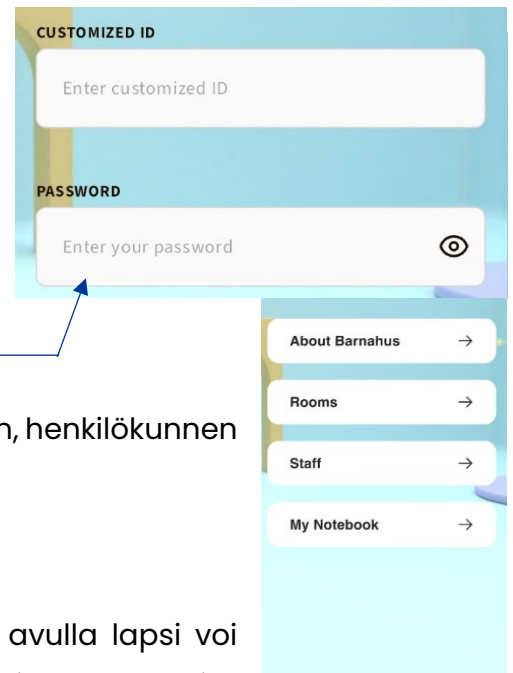
Tämän osion tarkoituksena on tarjota alusta tietojen jakamiseen ja vaihtamiseen sekä vuoropuheluun nimetyn ammattilaisen (lapsen yhteyshenkilön) ja lapsen välillä. Näin varmistetaan, että lapsi saa tiettyä tietoa vierailustaan ja jatkomatkastaan, sekä autetaan häntä osallistumaan ja hallitsemaan kokemustaan.

Käyttöoikeus

Tämä on **rajoitettu** osio, ja kukin Barnahus **päittää**, kenellä on oikeus käyttää sitä.

Rajoitetun osan käyttämiseen tarvitsen voimassa olevan mukautetun tunnuksen ja salasanan. Mukautettu tunnus ja kertakäyttöinen salasana luodaan erikseen joka kerta, kun ammatinharjoittaja luo matkan.

Matkan luova ammatinharjoittaja päättää, mihin tiloihin, henkilökunnan edustajiin ja sisältöön lapsi pääsee tutustumaan.

Kommentointitoiminto

Tässä osiossa on myös kommentointitoiminto, jonka avulla lapsi voi kommentoida matkaansa. Näin lapsi tuntee voivansa hallita matkaansa, ja sitä voidaan käyttää sekä ennen Barnahus-käyntiä että sen aikana. Tämä kommentointitoiminto voidaan poistaa käytöstä, kun lapsi on poistunut Barnahusista. Lapsi voi kuitenkin edelleen tarkastella aiempia kommenttejaan.

Tämä on yksi syy siihen, että tätä osiota on rajoitettu: jotta lapset voivat antaa kommenttinsa tietäen, että kukaan muu ei näe niitä. Kun lapsi on kommentoinut jotain, hän voi palata katsomaan kommenttejaan matkan jälkeen. Ammatinharjoittaja voi kuitenkin poistaa uusien kommenttien lisäysmahdollisuuden käytöstä aina, kun hän pitää sitä tarpeellisena. Käsittelemme joitakin tärkeitä tässä tehtävässä huomioitavia seikkoja osiossa 3.

3. Huomioitavaa sovelluksen käyttöönotossa

3.1 Milloin sovellusta käytetään lapsen matkan aikana?

Sovelluksen tarkka käyttöajankohta päätetään jokaisessa sitä käyttävässä Barnahusissa. Jotkin Barnahusit saattavat päättää jakaa sovelluksen lapselle ennen hänen saapumistaan Barnahusiin, kun taas toiset saattavat haluta odottaa, kunnes lapsi saapuu Barnahusiin. Tähän osioon olemme koonneet joitakin etuja ja huomioitavia asioita sen mukaan, missä vaiheessa sovellusta päätetään käyttää.

Vaihtoehto 1: Lapsella ei ole tietoa sovelluksesta ennen Barnahus-käyntiä.

Lapsi voi tutustua sovellukseen Barnahusin ammatinharjoittajan valvonnassa. Ammatinharjoittaja voi auttaa lasta ja vastata mahdollisiin kysymyksiin. Lapsella ei kuitenkaan ole ennen saapumistaan mitään tietoa siitä nimenomaisesta Barnahusista, jossa hän vierailee.

Vaihtoehto 2: Anna tietoa osiosta 1 ennen lapsen vierailua Barnahusissa:

Lapsi voi käydä interaktiivisella 3D-kierroksella tutustumassa Barnahusiin ja sen eri tiloihin sekä meditoititilaan. Lapsi ei kuitenkaan saa tietoja siitä Barnahusista, jossa hän vierailee.

Tällä vaihtoehdolla lapsen yhteyshenkilö, joka räätälöi matkan kullekin lapselle, voi istua lapsen kanssa ja esitellä hänet henkilökunnalle, jonka hän tapaa, ja opastaa lapsen Barnahusin läpi.

Vaihtoehto 3. Mukautettu tunnus ja kertakäyttöinen salasana annetaan lapselle ennen Barnahus-käyntiä:

Kun lapsi tulee Barnahusiin, hän on jo nähnyt tilat ja henkilökunnan. Lapsen yhteyshenkilö voi istua lapsen kanssa ja käydä läpi lapsen kysymykset muistiinpano-osiossa.

Miten tämä tapahtuu? Barnahus lähettää lapselle kutsukoodin ennen tämän saapumista Barnahusiin, jotta lapsi pääsee käyttämään sovellusta ennen vierailua.

Vertailu siitä, mitä lapsi näkee yksinään ennen käyntiä:

	Interaktiivinen kierros	Tietoa tietystä Barnahusista, kuten siitä, miltä se ja sen henkilökunta näyttävät
Vaihtoehto 1	Ei	Ei
Vaihtoehto 2	Kyllä	Ei
Vaihtoehto 3¹	Kyllä	Kyllä

¹ Huomaathan, että neljäs vaihtoehto, rajoitetun tiedon jakaminen ilman avoimen osion jakamista, ei ole mahdollinen, koska ei voida taata, että lapsi ei käytä avointa osiota sovelluksen ladattuaan.

3.2 Kieli

Jokaisen Barnahusin on täytettävä **osio 2** sisällöllä, kuvilla ja tekstillä. **Suosittellemme** lyhyen, ytimekkään ja lapsiystävällisen kielen käyttämistä. Samasta tekstistä voi luoda useita versioita eri ikäryhmille. Harkitse luettelomuotoa, sillä lapset, joiden kanssa olemme keskustelleet, suosittelivat sitä. Tämä ei ole tekstipohjainen sovellus, liiallinen teksti ei ole visuaalisesti houkuttelevaa tai saavutettavaa.

Toinen suositus on pyytää kohderyhmää – lapsia – työskentelemään luonnoksen parissa. He tietävät parhaiten, millaista tietoa he haluavat saada ennen Barnahusissa vierailua.

3.3 Henkilökunnan suostumus

Varmista, että tietoon perustuva suostumus on saatu kaikilta sovelluksessa näkyviltä ammatinharjoittajilta.

3.4 Salasana

Lapset tarvitsevat salasanan päästäkseen osioon 2. Ammatinharjoittaja luo kertakäyttösalasanan luodessaan räätälöidyn matkan (lisätietoja on käyttäjän käsikirjassa).

Kun lapsi on kirjautunut sisään ensimmäisen kerran, häntä pyydetään luomaan uusi salasana, jotta toinen osa on vain hänen käytössään.

Varmista, että salasanojen jakamista koskevat rutiinisi ovat riittävät, jotta lapsi ymmärtää, että annettu koodi on vain kertakäyttöinen kirjautumiskoodi.

3.5 Kommentointitoiminto

Komentointitoiminnon voi poistaa käytöstä ennen Barnahus-käyntiä, sen aikana ja/tai sen jälkeen.

Ammatinharjoittajia konsultoitaessa jotkut ilmaisivat huolensa kommentointitoiminnosta. He pelkäsivät, että lapset kirjoittaisivat sopimattomia asioita tai asioita, jotka saattaisivat vaikuttaa poliisin tutkintaan. Heidän kansallisessa kontekstissaan kommentointitoiminto ei ollut asianmukainen.

Siksi on kaksi ratkaisevan tärkeää asiaa:

- (i) Jos annat koodin lapselle ennen Barnahus-käyntiä, korosta kommentointitoiminnon tarkoitusta.
- (ii) Huomioi kansalliset lait! Jos kommentointitoiminto ei sovi paikalliseen kontekstiisi, se tulee ottaa käyttöön vain lapsen käydessä Barnahusissa. Ammatinharjoittaja voi käydä sovelluksen läpi yhdessä lapsen kanssa ja varmistaa, ettei mikään ole sopimatonta.

3.6 Erityistapaukset

Joissakin tapauksissa ei ole turvallista antaa lapselle pääsyä matkalle. Tämä päätös on yksin ammatinharjoittajan harkinnassa.

4. UKK

1. Haluamme luoda Barnahusiimme matkan, jota useat lapset voivat käyttää. Voimmeko tehdä niin?

Kyllä, voitte luoda omasta Barnahusistanne matkan, jota useampi lapsi voi käyttää. Kutsumme näitä matkoja "yleisiksi matkoiksi".

Yleisen matkan tärkein ominaisuus:

- (i) Lapset eivät voi kommentoida. Katso ohjeet käyttäjän käsikirjasta.

Barnahusin yleisen matkan etuna on, että ammatinharjoittajan ei tarvitse määrittää matkaa joka kerta, vaan hän voi lähettää saman salasanan usealle lapselle.

2. Miten tukea näkövammaisia lapsia?

Tekstiä voi kuunnella. Osioon 2 voi ladata myös ääntä. Tämä tarkoittaa, että Barnahusin henkilökunta voi tallentaa itse puhumaansa tekstiä ja ladata äänen sovellukseen.

3. Kuka näkee kuvat ja tekstin?

Interaktiivinen kiertue on avoin kaikille, kun taas "Vieraile Barnahusissasi" -osio on rajoitettu vain niiden käyttöön, joilla on siihen käyttöoikeus. Kukaan Barnahus päättää, kenellä on pääsy osioon 2.

4. Mitä tapahtuu, jos ammatinharjoittaja ei halua olla mukana matkalla?

Jätät hänet pois matkalta. Tarvitset tietoisesti suostumuksen henkilökunnan kuvien julkaisemiseen. Harkitse hänen rooliaan kuvaavan symbolin käyttämistä valokuvan sijaan.

5. Entä jos en halua lisätä tekstiä ja/tai kuvia?

Jos et halua sovellukseen kuvia tiloista ja henkilökunnasta, se on OK. Räätelöityä matkaa ei tarvitse luoda. Suosittelemme kuitenkin, että kerrot Barnahusista sekä kuvilla että teksteillä.

MATKAT: TURVALLISIA JA TIETOISIA MATKOJA LÄPI BARNAHUSIN

Lapset ovat ympäri maailmaa alttiina erilaisille rikoksille. Jopa puolet maailman lapsista kokee väkivaltaa vuosittain. Barnahus tarjoaa viranomaisille ja palveluille moniammatillisen ja integroidun lähestymistavan lapsiuhrien hoitamiseen. On kuitenkin tarpeen vahvistaa yksilöllistä vaikuttamista lapsen oikeuksien turvaamiseksi sekä lapsiystävällisen tiedon jakamista lapselle ja lapsen mahdollisuutta osallistua prosessiin.

Matkat-sovellus auttaa parantamaan lapsiystävällisen oikeuden, suojelun ja toipumisen saatavuutta lapsiuhreille ja heidän perheilleen tarjoamalla turvallisen, tietoon perustuvan ja osallistavan polun Barnahusin kautta alustavasta ilmoituksesta pitkäaikaiseen toipumiseen asti, keskittyen yksittäisen lapsen edunvalvontaan.

Tämä julkaisu on tuotettu Euroopan unionin kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman (CERV) rahoituksella. Tämän asiakirjan sisältö on yksin hankekumppaneiden vastuulla, eikä sen voida missään tapauksessa katsoa vastaavan Euroopan komission näkemyksiä.